

Κοινοτικές Πρωτοβουλίες

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1994-1999, υπήρχαν 13 πρωτοβουλίες, οι οποίες οδήγησαν σε περισσότερα από 500 προγράμματα. Για την περίοδο 2000-2006, οι κανονισμοί περιορίζουν τον αριθμό των πρωτοβουλιών σε τέσσερις και καλύπτουν τα εξής θέματα:

Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία που αποσκοπεί να δώσει ώθηση στην αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη και το χωροταξικό σχεδιασμό του Ευρωπαϊκού εδάφους (Interreg III). Οικονομική και κοινωνική αποκατάσταση των πόλεων και των αστικών κέντρων για την προώθηση της αειφόρου αστικής ανάπτυξης (URBAN II). Αγροτική ανάπτυξη, μέσω πρωτοβουλιών ομάδων τοπικής δράσης (LEADER+)

Διακρατική συνεργασία για την προώθηση νέων μέσων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσης σε σχέση με την αγορά εργασίας (EQUAL).

Καινοτόμες Ενέργειες και Τεχνική Βοήθεια

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1994-1999, τα πρότυπα έργα ή έργα επιδείξης, για τα οποία μπορούσε να χρησιμοποιηθεί έως το 1% των συνολικών κονδυλίων των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσκοπούσαν στον πειραματισμό με νέες κατευθύνσεις ή νέους τομείς παρέμβασης. Μπορούσαν να υποβληθούν από τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές ή από ιδιωτικούς φορείς. Συνήθως ακολουθούσαν πρόσκληση υποβολής προτάσεων, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για συγκεκριμένα θέματα.

Για την περίοδο 2000-2006, οι κανονισμοί ορίζουν ότι οι καινοτόμες ενέργειες συμβάλουν στην εκπόνηση καινοτόμων μεθόδων και πρακτικών που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεμβάσεων των πρωταρχικών στόχων. Τα μέτρα τεχνικής βοήθειας περιλαμβάνουν κυρίως μελέτες. Ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών και την εφαρμογή ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Γενικές Κατευθύνσεις: Interreg III

Σύμφωνα με το σχέδιο κανονισμού για το INTERREG III, υπάρχουν 3 δέσμες προγραμμάτων:

Διασυνοριακή Συνεργασία: Επιλέξιμοι στην Ελλάδα είναι 28 Νομοί που βρίσκονται κατά μήκος των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων.

Διεθνική Συνεργασία: Επιλέξιμες είναι οι χώρες που καλύπτονται ήδη από υφιστάμενα προγράμματα INTERREGIII.

Διαπεριφερειακή Συνεργασία.

Γενικές Κατευθύνσεις: URBAN II

Στο πρόγραμμα θα ενταχθούν 50 πάνω-κάτω αστικές περιοχές (από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση) οι οποίοι αντιμετωπίζουν σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα. Οι περιοχές αυτές μπορούν να είναι μικρές ή μεγάλες ή ακόμη και οικισμοί που εντάσσονται σε μεγαλύτερα αστικά συμπλέγματα. Καθοριστικό είναι που οι περιοχές αυτές πρέπει να έχουν γεωγραφική συνάφεια, να έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 10.000 ατόμων και να παρουσιάζουν έναν κοινό πρόβλημα. Επί πλέον το κοινωνικό-οικονομικό προφίλ τους θα πρέπει να πληρεί τουλάχιστον τρία από τα παρακάτω κριτήρια: Υψηλό ποσοστό Long-term ανεργίας

Χαμηλό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας
Υψηλό ποσοστό φτώχειας και αποκλεισμού
Ανάγκη για σύγκλιση, λόγω κοινωνικο-οικονομικών δυσχερειών

Υψηλό ποσοστό μεταναστών, εθνικών ομάδων και μειονοτήτων, ή προσφύγων
Χαμηλό μορφωτικό μεταναστών, εθνικών ομάδων και μειονοτήτων, ή προσφύγων
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, σημαντική ανεπάρκεια δεξιοτήτων και υψηλά ποσοστά παιδιών που εγκαταλείπουν το σχολείο.

Υψηλό επίπεδο εγκληματικότητας γενικά και ειδικά εγκληματικότητας ανηλίκων
Αβέβαιες δημογραφικές τάσεις
Ιδιαίτερα παρηκμασμένο περιβάλλον
Επίσης έχει καθοριστεί και ένα ελάχιστο επίπεδο χρηματοδότησης ανά κάτοικο (EUR 500). Το ποσοστό επιδότησης από την ΕΕ μπορεί να ανέλθει μέχρι 75%.

Τα είδη των παρεμβάσεων που μπορούν να ενταχθούν στο URBAN II είναι παρόμοια με αυτά του URBAN και των πιλοτικών προγραμμάτων κάτω από το άρθρο 10. Κάθε πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και τη διάδοση της τεχνογνωσίας που αποκτάται από την εφαρμογή του.

Γενικές Κατευθύνσεις: LEADER+

Η νέα πρωτοβουλία LEADER+ θα συμπληρώσει τα "καθιερωμένα" πλέον προγράμματα με την ενθάρρυνση ολοκληρωμένων ενεργειών που σχεδιάζονται και εκτελούνται στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων σε τοπική κλίμακα. Στόχος αυτών των ενεργειών θα είναι η εφαρμογή νέων μορφών: Αξιοποίησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Ενίσχυσης του οικονομικού πλαισίου με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, και Ενίσχυσης του οικονομικού πλαισίου με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, και Βελτίωσης της οργανωτικής ικανότητας της τοπικής "κοινότητας".

Όπως και στο LEADER II, δικαιούχοι φορείς θα είναι οι "Ομάδες Τοπικής Δράσης" (ΟΤΔ) και επιλέγονται από το κράτος-μέλος.

Γενικές Κατευθύνσεις: EQUAL

Στόχος της νέας Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL είναι να αναπτύξει συνεργασίες που σκοπό θα έχουν την καταπολέμηση κάθε μορφής αποκλεισμού, αντίξοης διάκρισης, και ανισότητας στην αγορά εργασίας. Η πρωτοβουλία σκοπεύει να χτίσει πάνω στην εμπειρία που κερδήθηκε από δύο άλλες πρωτοβουλίες: την ADAPT και την EMPLOYMENT.

Η πρωτοβουλία έχει τρεις άξονες:

Τα ολοκληρωμένα διακρατικά προγράμματα

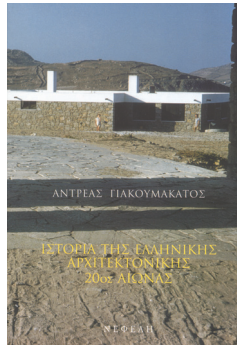
Τα εθνικά δίκτυα και μεθόδους διάδοσης ορθών πρακτικών

Την ανάπτυξη πολιτικής

Τα ολοκληρωμένα διεθνικά προγράμματα θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια της καινοτομίας, της ενδυνάμωσης και ενεργής συμμετοχής των άμεσα ενδιαφερομένων, και της ολοκληρωμένης προσέγγισης. Σε εθνικό επίπεδο, η πρωτοβουλία θα συνίσταται από έναν περιορισμένο αριθμό θεματικών περιοχών θα αντικατοπτρίζουν τις συμφωνημένες με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτεραιότητες. Κάθε χώρα-μέλος πρέπει να προτείνει μηχανισμούς (σε εθνικό επίπεδο) για την δικτύωση των προγραμμάτων και τη διάδοση ορθών πρακτικών.

Ο τρίτος άξονας της πρωτοβουλίας θα αποτελέσει απευθείας αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία και θα δημιουργήσει ένα γραφείο τεχνικής βοήθειας ■

Ιστορία της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής. 20ος αιώνας

Το νέο βιβλίο ιστορίας της αρχιτεκτονικής του 20ού αιώνα στην Ελλάδα του Αντρέα Γιακουμακάτου, επίκουρου καθηγητή Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ, δεν αφήνεται μόνο τα γεγονότα της πραγμα-

τοποιημένης αρχιτεκτονικής αλλά προσεγγίζει επίσης, σε παράλληλο επίπεδο, σημαντικά ζητήματα σχετικά με την αρχιτεκτονική κουλτούρα στην Ελλάδα καθώς επίσης και τα χαρακτηριστικά της συζήτησης γύρω από την αρχιτεκτονική που αναπτύχθηκε στον τόπο μας κατά τις τελευταίες δεκαετίες (Εκδόσεις Νεφέλη, 2003).

Το βιβλίο αυτό προτείνει μία νέα, κριτική ανάγνωση της αρχιτεκτονικής του 20ού αιώνα στην Ελλάδα. Καταγράφει μεθοδικά προταγωνιστές, γεγονότα και αρχιτεκτονικά επιτεύγματα στο πλαίσιο μιας οργανικής ιστοριογραφικής σύνθεσης που επιδιώκει να αναδείξει διαχρονικές αξίες και πρότυπα αναφοράς για τον σημερινό σχεδιασμό προβληματισμό. Η επιλογή της εικονογράφησης αποτελεί μία παράλληλη κριτική αφήγηση ενώ το «Επίμετρο: Αρχιτεκτονική ελλαδογραφία» περιλαμβάνει θεωρήσεις μιας γενικότερης φαινομενολογίας της σημερινής ελληνικής κοινωνίας σε σχέση με την πειθαρχία της Αρχιτεκτονικής.

Το πολιτιστικό κεφάλαιο της κληρονομιάς της δεκαετίας του 1930, κατά τη διάρκεια της οποίας επιχειρήθηκε να διατυπωθεί μία νέα αντίληψη του σχεδιασμού και μία μοντέρνα αρχιτεκτονική παράδοση με ευρωπαϊκά ερείσματα και με αυτόχθονες, μεσογειακές συνιστώσες –παράλληλα με τη διαμόρφωση μίας γνήσιας, ντόπιας αστικής τάξης στο πλαίσιο του «εξευρωπαϊσμού»– εξανεμίστηκε με τη δεκαπενταετία δικτατορίας και πολέμων που ακολούθησε, με την εκκόλαψη των νεόπλουτων μαυραγοριτών και την επόμενη, μεταπολεμική καταστροφή κάθε έννοιας αστικότητας και βιωσιμότητας του δημοσίου χώρου.

Η αναζήτηση, στον τόπο μας, δεν θα πρέπει να αφορά τη διαμόρφωση του αρχιτεκτονικού έργου ως μεμεωμένου αριστουργήματος (ακόμα καλύτερα αν συμβαίνει και αυτό) αλλά την εκφορά μιας σχεδιαστικής προσέγγισης που στοχεύει στη βελτίωση της συλλογικής ποιότητας ζωής μέσω της αρχής της ενότητας και συνοχής του αστικού χώρου, ταυτόσημου με την ίδια την ουσία της συλλογικής συμβίωσης. Αυτό που θαυμάζουμε με οποιαδήποτε ευρωπαϊκή πόλη είναι ακριβώς αυτό που λείπει από τις ελληνικές: την ποιότητα δηλαδή του δημόσιου χώρου που δεν είναι αναγκαστικά το άθροισμα αριστουργημάτων αλλά η φυσική μορφή της συμβίωσης στο χρόνο που παράγει μία υπεραξία συλλογικής ταυτότητας, στην οποία το κοινωνικό σώμα αναγνωρίζει τον εαυτό του.

Χωρίς προγραμματική επαναθεμελίωση της ελληνικής πόλης, δεν μπορεί να υπάρξει σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική ■